

3. Некрасов С.И., Некрасова У.С. Основные модели создания имиджа // Фундаментальные исследования. – 2007. – № 10 – С. 32-35 : [Электронный ресурс] – Режим доступа : www.rae.ru/fs/?section=content&op=show_article&article_id=4478
4. Сергеечева В. Практикум манипулятора. : [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://bib.convdocs.org/v16349/>.
5. Федоров И.А. Имидж как программирование поведения людей. – Рязань: «Новое время», 1997. – 240 с.
6. Фромм Э. Бегство от свободы: учеб. пособие / Э. Фромм ; пер. с англ. Г.Ф. Швейника. – 3-е изд. – М. : Флинта : Моск. психол.-соц. ин-т : Прогресс, 2006. – 246 с.
7. Хаванов Александр Владимирович. Решение проблем корпоративного имиджа в условиях российских реформ : Социально-политические аспекты : диссертация ... кандидата политических наук : 23.00.02. – Нижний Новгород, 2000. – 178 с.
8. Шостром Э. Анти-Карнеги / Э. Шостром. Прихоти удачи / Д. Карнеги. – Минск : Попурри, 2004. – 398 с.

Грицик Н.В.

студент,

Науковий керівник: Морозова Л.П.

доктор філософських наук, професор,

*Вінницький торговельно-економічний інститут
Національного технічного університету України*

ПРОБЛЕМА СВІТОГЛЯДНОГО ФАКТОРА В СУЧАСНІЙ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІЙ ТА ЕКОНОМІЧНІЙ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ

Кризова ситуація, в якій опинилася на сучасному етапі Україна, вимагає пошуку шляхів подолання негативних тенденцій соціально-економічного та духовного розвитку. Сьогодні наше суспільство мусить шукати духовні цінності, які виведуть Україну з кризи. На цьому новому просторі утворилася певна етична прогалина, щоб її заповнити, потрібні нові ідеї, нові погляди на минуле та майбутнє, які повинні дати можливість усвідомити складну дійсність та надати рецепти для її змін. Саме тому підвищення рівня духовності суспільства, вдосконалення культури – актуальна та необхідна умова формування гармонічної особистості, подальшого зміцнення матеріальних і духовних основ сучасного життя, подолання негативних явищ, підвищення інтересу до громадських справ.

Проблема формування духовних цінностей є досить актуальною в наш час, а особливо важливою серед молоді. Адже саме молодь виступає як активна сила політичних змін і залежно від того, які цінності вони вносять у ці зміни, яку культуру впроваджують, багато в чому буде залежати майбутнє суспільства, його культура та напрями його діяльності.

Метою даної статті є аналіз сучасного стану духовності українського суспільства, визначення основних ціннісних пріоритетів серед сучасної молоді, що змінюються під впливом економічних та політичних змін в Україні.

Проблема духовності досліджувалась такими видатними філософами як Е. Лібанова, М. Бердяєв, С. Франк, В. Андрущенко, М. Михальченко, В. Бех, П. Ситник, В. Кононенко, В. Воронкова, В. Вернадський, В. Соловйов, П. Флоренський та ін. Проте у вчених немає одностайної думки. Кожний науковець розуміє поняття «духовність» по – різному.

Духовність – специфічна людська якість, що характеризує мотивацію й сенс поведінки особистості. Духовність – позиція ціннісної свідомості, приналежна всім її формам – моральній, політичній, релігійній, естетичній, художній, але особливо значуща в сфері моральних відносин [2].

Сучасну ситуацію в Україні можна охарактеризувати як трагічну для більшості людей з погляду економічних і соціокультурних умов існування. Однак системною кризою є, на нашу думку, криза духовна. Це відчуття величезної кількості людей безглуздості того життя, яке вони ведуть. Життя ускладнене тим, що в ньому важко знайти позитивний зміст через руйнування старих і дискредитацію «нових» цінностей [1].

Формування духовності молоді особливо набуває актуальності сьогодні, коли складності соціально-економічного і політичного розвитку країни боляче вразили молодь. Серед людей падає духовність, це пов'язано насамперед зі зниженням рівня життя в Україні, відсутністю соціальної захищеності, невизначеністю моральних орієнтирів у політиці держави і повсякденному житті. Засоби масової інформації та комунікації дедалі більше впливають на суспільство й особливо на молодь, пропагують насилля, зброю, силу, прищеплюють аморальність і цинічне ставлення до повсякдення.

Не секрет, що сучасна людина хоче весь час отримувати задоволення, яке сьогодні стає товаром і користується величезним попитом. У центрі такої ідеології стоїть примітивний егоїзм, який бачить тільки себе і любить тільки себе. Тут важко говорити про самопожертву, любов до Батьківщини чи сімейні цінності. Під впливом цього гедоністичного світосприйняття нівелюються та втрачають свій зміст такі поняття як мужність, честь, порядність, вірність. Висміюються такі важливі чесноти як доброта, вірність, сором'язливість. З іншого боку пропагується розпуста, а нахабство стає нормою поведінки, насилля вже не сприймається як щось неприпустиме та не вважаються ненормальними. Причини такого становища слід шукати тільки в одному – відсутність духовної домінанти в нашому суспільстві [3].

Важливо зауважити, що немає однозначного зв'язку між зростанням матеріального благополуччя в суспільстві та рівнем духовності. В одних соціальних групах ситість і комфорт породжують духовний інфантилізм, байдужість до високих ідеалів, до ідеї особистого вдосконалення. В інших соціальних групах, навпаки, задоволення життєво важливих, вітальних потреб стимулює подальше зростання інтересу до занять філософією, мистецтвом, до пошуку все нових і більш глибоких смислів свого існування, одним словом, до повноти духовного життя.

Можна багато говорити про значення духовності в свідомості українського народу, про порятунок історичної пам'яті нації, про значення філософії, етики та естетики для глибинного розуміння сенсу людського буття та сутностей

загальнолюдських цінностей, але без прийняття зважених економічних, соціальних і політичних заходів у сфері національної самобутності не можна вести мову про перспективи духовного існування української нації.

Список використаних джерел:

1. Богданова Н.Г. Проблема розвитку духовності студентської молоді сучасної України / Н.Г. Богданова // Актуальні проблеми духовності. – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2008. – 401 с.
2. Морозова Л.П. Влияние национальной культуры на формирование национального самосознания / Л.П. Морозова // Scientific Letters of International Academic Society of Mikhail Baludansky. Slovakia, 2014. – № 4. – С. 95–98.
3. Рогова О.Г. Духовні цінності та проблема морального розвитку особистості / О.Г. Рогова // Актуальні проблеми духовності. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2011. – 358 с.

Єрахторіна О.М.

*кандидат філософських наук, асистент,
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого*

ЛЮДИНОЗНАВСТВО В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Сучасний етап розвитку людства – це період становлення високотехнологічного суспільства. Він відкрив нову епоху, що характеризується ускладненням взаємовідносин людини і природи, людини і суспільства, людини і культури. При цьому сучасне суспільство потребує особистості з ноосферним мисленням, самореалізація якої відбувається у повній гармонії зі світом заради його впорядкування на гуманістичних (загальнолюдських) засадах. Досягнення оптимальної повноти особистісного буття, вдосконалення своєї природи, позбавлення егоцентричного спрямування функціональної активності визначає формування цілісної особистості, прагненням якої є не конкурентна боротьба задля досягнення власних цілей «модус володіння», за визначенням Е. Фромма), а перш за все – втілення гуманістичних засад існування людства («модус буття»). Вирішення цих проблем під силу лише всебічно розвинутій людині – особистості з високим рівнем моральної культури, творчого потенціалу та його гуманістичною спрямованістю. Але яким же чином можна сприяти формуванню особистості, для якої цілі, інтереси і потреби інших людей набувають провідного значення? Як сформувати у людини потребу до особистісного самовдосконалення, коли гуманістичне ставлення особистості до самої себе, до іншої людини, до суспільства, до природи, до майбутнього є не тільки запорукою реалізації власного «Я», а й умовою розвитку суспільства як цілісної системи?

Початок ХХІ сторіччя демонструє відчутність антропологічної кризи людства, коли виявляється величезна прірва між незалежністю або зовнішньою свободою, що відкривається перед людиною постсучасності, та її одночасною відповідальністю перед світом. Але, зрозуміло, що не все однаково